

تاریخ: 1405/05/03

شماره: 1405/0072/هـ

پیوست: -----

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر اتابک، وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت
جناب آقای دکتر جهرمی، مدیرعامل محترم شرکت بورس کالای ایران
جناب آقای دکتر کریمی، مدیرکل محترم دفتر صنایع معدنی وزارت صمت

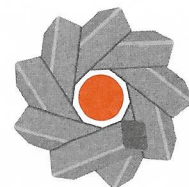
موضوع: اعتراض شدید به ابلاغیه شماره ۱۶۲۹۲/۱۴۰۵/۳۰/۱۴۰۵ بورس کالا و درخواست لغو فوری آن

با سلام و احترام،

همانطور که استحضار دارید با ابلاغیه شماره ۱۶۲۹۲/۱۴۰۵/۳۰/۱۴۰۵ مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۳۰ از سوی بورس کالای ایران، ضرایب قیمت پایه عرضه کنسانتره و گندله با ۱.۵ واحد درصد افزایش، به ترتیب به ۱۷.۵ و ۲۴ درصد رسیده است. انجمن تولیدکنندگان فولاد آلیاژی مراتب اعتراض شدید خود را نسبت به این تصمیم که کاملاً برخلاف اصول کارشناسی و منافع اکثریت حلقه‌های زنجیره آهن و فولاد کشور است، اعلام می‌دارد و خواستار لغو فوری آن پیش از اجرایی شدن این ابلاغیه از تاریخ ۱۴۰۵/۰۵/۰۵ است.

بررسی دقیق و آماری معاملات بورس کالای ایران در چهار ماهه نخست سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، پرده از یک عدم تقارن نگران‌کننده در زنجیره ارزش آهن و فولاد کشور برمی‌دارد. اعداد و ارقام به‌وضوح نشان می‌دهند که حلقه‌های بالادستی (تولیدکنندگان کنسانتره و گندله) نه تنها با بحران روبرو نیستند، بلکه شرایط به مراتب بهتری نسبت به بخش میانی و پایین دست زنجیره دارند و در حال تحمیل یک فشار خردکننده به حلقه‌های میانی و پایین دستی هستند. در چنین شرایطی، افزایش ضرایب قیمت پایه عرضه کنسانتره و گندله در بورس کالا، فاقد هرگونه مبنای منطقی و اقتصادی است.

طبق تصویر شماره ۱ پیوست نامه حاضر، نگاهی به داده‌های معاملاتی نشان می‌دهد که در چهار ماهه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل، بازار با کاهش ۲۲.۶ درصدی حجم عرضه کنسانتره سنگ آهن روبرو بوده است و عرضه کنسانتره در بورس کالا از ۶.۷۹ میلیون تن در ۴ ماهه نخست سال قبل به حدود ۵.۲۶ میلیون تن در ۴ ماهه نخست امسال رسیده است. همزمان با این کاهش شدید عرضه، حجم معاملات کنسانتره با جهش خیره‌کننده ۳۱.۹ درصدی همراه شده و به بیش از ۳.۳ میلیون تن در ۴ ماهه نخست امسال رسیده است. در واقع، شرکت‌های تولیدکننده کنسانتره مشکلی از بابت تقاضا و معاملات محصولات خود نداشته‌اند و وضع آن‌ها بهتر از سال گذشته است و بیم آن می‌رود که اصلاً با مهندسی دسته‌جمعی عرضه، عرضه کنسانتره را عمداً با هدف قیمت‌سازی و دستکاری بازار، کاهش داده باشند. دلیل کاهش ۲۲.۶ درصدی عرضه کنسانتره در بورس کالا اگر مهندسی عرضه نیست، پس چیست؟!

تاریخ: 1405/05/03

شماره: 1405/0072/هـ

پیوست: -----

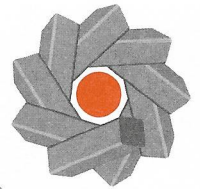
همین کاهش حجم عرضه‌ها باعث شده تا قیمت‌های میانگین موزون در بالادست زنجیره فولاد به شدت متورم شوند. در حالی که صادرات محدود شده، عرضه کنسانتره در بورس کالا دقیقاً به علتی شدیداً کاهش یافته است؟

طبق تصویر شماره ۲ پیوست، در بخش گندله نیز کاهش حجم عرضه‌ها بسیار قابل توجه بوده و حجم عرضه گندله در ۴ ماهه نخست امسال با کاهش ۳۷.۲ درصدی به ۶.۳ میلیون تن رسیده است. البته افت ۶ درصدی حجم معاملات گندله در این دوره با توجه به شرایط جنگی کشور و رکود در بازارها و آسیب به برخی واحدهای احیاء مستقیم در جنگ تحمیلی سوم، کاملاً قابل درک و طبیعی است.

علاوه بر اینکه داده‌های متقن نشان می‌دهد که شرکت‌های بالادست زنجیره فولاد با مشکل مازاد عرضه محصولات تولیدی خود روبرو نیستند، نسبت قیمت کنسانتره به گندله نیز به نحو غیرقابل توجیحی افزایش یافته است.

طبق تصویر شماره ۳ پیوست، نسبت قیمت میانگین موزون کنسانتره به گندله که در مجموع در چهار ماهه نخست ۱۴۰۴، ۶۶.۷ درصد بوده، در ۴ ماهه نخست امسال به ۷۶.۶ درصد جهش یافته است. فاجعه‌بارتر اینکه این نسبت در تیر ماه ۱۴۰۵ رکورد عجیب و غیرقابل توجیه ۹۴.۶۸ درصدی را ثبت کرده است! این اعداد به زبان ساده یعنی تولیدکنندگان کنسانتره در حال بلعیدن حاشیه سود حلقه‌های بعدی هستند و بخش بالادستی در بهترین وضعیت قیمتی نسبت به محصولات پایین دست خود قرار دارد. بنابراین هیچ پایه و اساسی برای دستکاری و افزایش ضرایب قیمت پایه محصولات بالادستی کنسانتره و گندله وجود ندارد. همچنین ضروری است که وزارت صمت، با پیش گرفتن یک رویه جدید، ترمز افزایش بی‌دلیل قیمت کنسانتره را بکشد و قیمت کنسانتره را با ارائه راهکارهای منطبق با قواعد بازار به کانال منطقی آن بازگرداند.

برخی از فعالان بخش معدن برای توجیه درخواست‌های افزایش قیمت کنسانتره و گندله، به مشکلات ناشی از محاصره دریایی، کاهش صادرات و افزایش هزینه‌های حمل و نقل دریایی اشاره می‌کنند. اما این یک سفسطه آشکار است؛ چرا که محاصره دریایی و مشکلات حوزه صادرات، یک چالش عمومی برای کل زنجیره آهن و فولاد کشور است. آیا تولیدکنندگان آهن اسفنجی، فولادسازان و نوردکاران و سایر تولیدکنندگان محصولات فولادی با ناوگان فضایی محصولات خود را صادر می‌کنند؟! این چالش‌ها مختص حلقه کنسانتره و گندله نیست که بخواهند تاوان آن را از جیب حلقه‌های میانی و پایین دستی جبران کنند. ضمن این که مجدداً باید تأکید کرد که علی‌رغم چالش‌های موجود حوزه صادرات، عرضه داخلی کنسانتره و گندله در بورس کالا نه تنها افزایش نیافته، بلکه نسبت به سال گذشته شدیدی را تجربه کرده است. همان‌طور که تصویر شماره ۴ پیوست نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۴، جمعاً بیش از ۲۸.۶ میلیون تن سنگ آهن، کنسانتره و گندله با قیمت میانگین ناچیز ۷۷ دلار به ازای هر تن از کشور صادر شد که از این میان، صادرات کنسانتره حدود ۱۲.۴ میلیون تن و صادرات گندله حدود ۱۲.۱ میلیون تن بوده که هر دوی این اعداد، سقف تاریخی صادرات این محصولات خام در کشور بوده است!

تاریخ: 1405/05/03

شماره: 1405/0072/هـ

پیوست: -----

با وجود چالش‌های صادرات که شرکت‌های معدنی روی آن مانور می‌دهند، به نحو تناقض آمیزی با کاهش حجم عرضه کنسانتره و گندله در بورس کالا نیز روبرو بوده‌ایم!

حلقه‌های میانی (احیاء مستقیم و فولادسازی) و پایین‌دستی زنجیره فولاد با مشکلات بسیار بزرگ‌تری نسبت به تولیدکنندگان کنسانتره و گندله روبرو هستند که یکی از عوامل این وضعیت، بحران تأمین و نرخ انرژی است. علاوه بر مشکلات عمومی تولید در شرایط جنگی، بخش میانی و پایین‌دست زنجیره فولاد اکنون با قبوض نجومی انرژی دست‌وپنجه نرم می‌کنند و با محدودیت‌های شدید مصرف برق نیز روبرو هستند. از آنجا که بخش معدنی در بالادست زنجیره به اندازه بخش‌های میانی انرژی بر نیست، همواره در سالیان گذشته تا حد زیادی از آسیب‌های ناشی از محدودیت‌های مصرف و نرخ انرژی مصون مانده است. قیمت برق آزاد در بورس انرژی اخیراً تا مرز ۱۷,۰۰۰ تومان به ازای هر کیلووات ساعت پرواز کرده است و نرخ گاز به رقم سنگین ۱۶,۴۰۰ تومان به ازای هر مترمکعب رسیده است. هزینه‌های ناشی از چالش‌های تأمین و نرخ انرژی برای واحدهای احیاء مستقیم، فولادسازی و نوردکاران به شکل تصاعدی و بسیار بیشتر نسبت به واحدهای معدنی افزایش یافته است. فرآیند ذوب، احیاء و نورد، فرآیندهایی انرژی‌بر هستند و این هزینه‌های انرژی، حاشیه سود این واحدها را کاهش داده است. اخیراً سهم انرژی از بهای تمام‌شده فولادسازی به ۲۵ تا ۳۵ درصد رسیده است که بی‌سابقه است.

با استناد به داده‌های قطعی بورس کالا، حلقه‌های بالادستی نه تنها عرضه محصولات‌شان نسبت به سال گذشته کاهش شدیدی یافته، بلکه محصولات خود را با نسبت‌های قیمتی بی‌سابقه‌ای به فروش می‌رسانند و قیمت بالای کنسانتره اخیراً به یکی از مشکلات بزرگ زنجیره فولاد تبدیل شده است. تحمیل هرگونه هزینه جدید به بخش میانی و پایین‌دست زنجیره فولاد تحت عنوان «افزایش ضرایب قیمت پایه کنسانتره و گندله»، در شرایطی که این واحدها زیر بار تعرفه‌های سنگین برق و گاز و همچنین محدودیت‌های شدید انرژی قرار دارند، به معنای تعطیلی خودخواسته صنایع فولاد و ضربه جبران‌ناپذیر به اقتصاد صنعتی کشور است.

مضافاً باید اشاره کرد که با اتکاء به تصمیمات غیرکارشناسی و مخرب، نباید هزینه تولید حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد از احیاء مستقیم گرفته تا فولادسازی و محصولات فولادی افزایش یابد و امتیازی خارج از رویه‌های بازار و سازوکار عرضه و تقاضا به بخش‌هایی که پایین‌ترین ارزش افزوده در زنجیره فولاد را دارند (یعنی بخش‌های کنسانتره و گندله)، داده شود. لذا موکداً درخواست می‌شود این ابلاغیه فوراً لغو گردد.

با تشکر

مهدی محمدی

رئیس هیئت مدیره

انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان فولاد آلیاژی
Alloy Steel Makers Association of Iran
شماره ثبت: ۳۳۳۹۷۴۰۰۱
کد رهگیری: ۱۴۰۴

www.asmairan.ir
info@asmairan.ir

۰۲۱ ۴۰۲ ۲۷ ۸۹۰
۰۲۱ ۴۰۲ ۲۷ ۵۲۸

تهران، چهارراه فرمانیه، نارنجستان هفتم، مجتمع
پارک سنتر، پلاک ۷، واحد ۸۰۴ ☎ ۱۹۵۷۶۱۴۰۰۱

تاریخ:

شماره:

پیوست:

مقایسه عرضه و معامله کنسانتره در بورس کالا در ۴ ماهه نخست سال ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵

عرضه کنسانتره			ماه	معامله کنسانتره		
↑ حجم عرضه (تن) ۱۴۰۴	↑ حجم عرضه (تن) ۱۴۰۵	% تغییر عرضه (%)		🤝 حجم معامله (تن) ۱۴۰۴	🤝 حجم معامله (تن) ۱۴۰۵	% تغییر حجم معامله (%)
۲,۰۴۴,۱۰۰	۱,۶۰۵,۹۰۰	-۲۱.۴۴ ↓	فروردین	۱,۰۳۹,۰۰۰	۸۹۲,۰۰۰	-۱۴.۱۵ ↓
۲,۱۳۱,۲۰۰	۱,۵۲۶,۳۰۰	-۲۸.۳۸ ↓	اردیبهشت	۹۲۸,۰۰۰	۹۹۰,۰۰۰	+۶.۶۸ ↑
۱,۸۳۴,۵۰۰	۱,۵۲۴,۶۰۰	-۱۶.۸۹ ↓	خرداد	۳۳۷,۰۰۰	۱,۰۶۴,۵۰۰	+۲۱۵.۸۸ ↑
۷۸۱,۷۰۰	۶۰۰,۵۰۰	-۲۳.۱۸ ↓	تیر	۱۹۹,۰۰۰	۳۵۴,۰۰۰	+۷۷.۸۹ ↑
۶,۷۹۱,۵۰۰	۵,۲۵۷,۳۰۰	-۲۲.۵۹ ↓	مجموع	۲,۵۰۳,۰۰۰	۳,۳۰۰,۵۰۰	+۳۱.۸۶ ↑

تصویر شماره ۱ پیوست

مقایسه عرضه و معامله گندله در بورس کالا در ۴ ماهه نخست سال ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵

عرضه گندله			ماه	معامله گندله		
↑ حجم عرضه (تن) ۱۴۰۴	↑ حجم عرضه (تن) ۱۴۰۵	% تغییر عرضه (%)		🤝 حجم معامله (تن) ۱۴۰۴	🤝 حجم معامله (تن) ۱۴۰۵	% تغییر حجم معامله (%)
۳,۳۸۹,۰۰۰	۱,۸۷۸,۰۰۰	-۴۴.۵۹ ↓	فروردین	۱,۴۸۴,۰۰۰	۷۲۷,۰۰۰	-۵۱.۰۱ ↓
۳,۰۳۷,۰۰۰	۲,۰۵۸,۰۰۰	-۳۲.۲۴ ↓	اردیبهشت	۱,۰۳۶,۰۰۰	۱,۳۵۲,۰۰۰	+۳۰.۵۰ ↑
۲,۹۷۹,۰۰۰	۲,۱۳۱,۰۰۰	-۲۸.۴۷ ↓	خرداد	۱,۰۳۹,۰۰۰	۱,۴۳۸,۰۰۰	+۳۸.۴۰ ↑
۶۵۷,۰۰۰	۲۵۴,۰۰۰	-۶۱.۳۴ ↓	تیر	۳۴۵,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	-۵۹.۴۲ ↓
۱۰,۰۶۲,۰۰۰	۶,۳۲۱,۰۰۰	-۳۷.۱۸ ↓	مجموع	۳,۹۰۴,۰۰۰	۳,۶۵۷,۰۰۰	-۶.۳۳ ↓

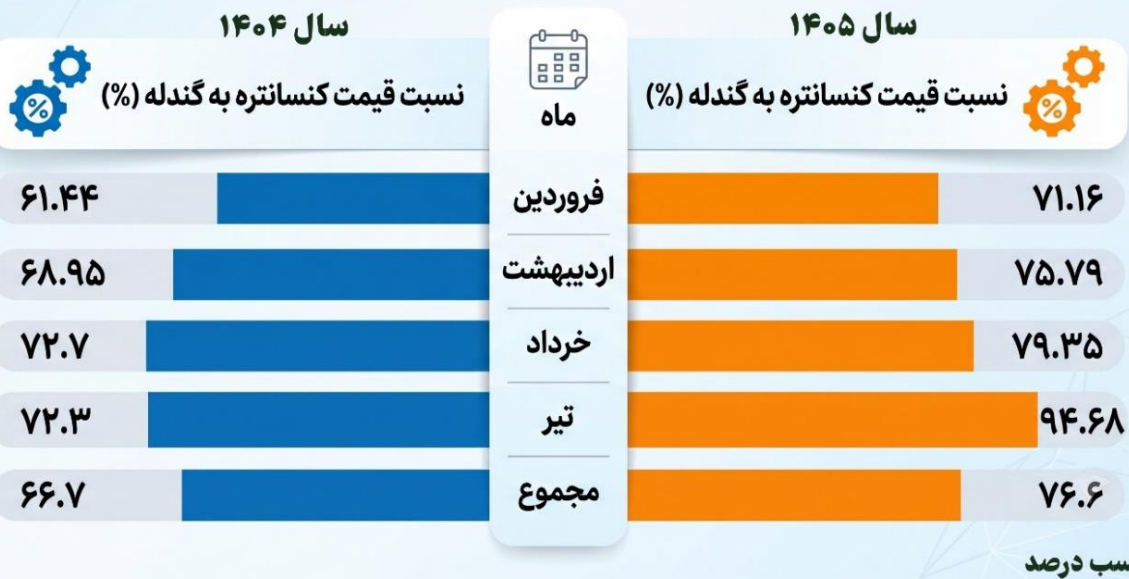
تصویر شماره ۲ پیوست

تاریخ:

شماره:

مقایسه نسبت قیمت میانگین موزون کنسانتره به گندله در بورس کالا در ۴ ماهه نخست سال ۱۴۰۵ و ۱۴۰۴

تصویر شماره ۳ پیوست

نمای کلی صادرات زنجیره آهن، فولاد و محصولات و مصنوعات فولادی ایران در سال ۱۴۰۴

شرح کالا	حجم صادرات (هزار تن)	قیمت میانگین صادرات (دلار به ازای هر تن)
محصولات اولیه و بالادست		
کل سنگ آهن، کنسانتره و گندله	۲۸,۶۱۷	۷۷
کنسانتره	۱۲,۳۶۲	۸۰
گندله	۱۲,۰۹۹	۸۸
سنگ آهن	۴,۱۵۶	۳۹
آهن اسفنجی	۲,۳۲۴	۲۳۳
فروآلیاژها	۱۰۴	۹۳۳
محصولات میانی (بیلت، بلوم و اسلب)		
فولاد میانی غیرآلیاژی	۷,۳۳۳	۴۱۱
اسلب غیرآلیاژی	۲,۰۲۲	۴۰۶
بیلت و بلوم غیرآلیاژی	۵,۳۱۲	۴۱۳
فولاد میانی آلیاژی	۱۵۵	۴۴۵
کل فولاد میانی	۷,۴۸۸	۴۱۳
محصولات نورد تخت		
ورق گرم	۱,۰۷۴	۴۷۵
ورق سرد	۸۷	۵۵۲
ورق پوشش‌دار (کالوئیزه، رنگی و قلع‌اندود)	۹۱	۶۷۰
محصولات تخت آلیاژی	۳۳	۵۴۵
کل محصولات تخت	۱,۲۸۵	۴۹۶
محصولات نورد طولی		
میلگرد شاخه آجدار ساختمانی	۱,۸۸۶	۴۳۴
میلگرد کلاف آجدار ساختمانی	۳۰۱	۴۵۲
سایر میلگردهای شاخه (ساده و صنعتی)	۳۰	۴۶۷
سایر میلگردهای کلاف (صنعتی و مفتول)	۵۳۵	۴۸۴
تیرآهن	۱۳۲	۴۶۲
نیشی، ناودانی و سایر مقاطع طولی	۲۹۳	۴۶۴
محصولات طولی آلیاژی	۱۵	۵۲۰
کل محصولات طولی	۳,۱۹۲	۴۴۹
کل محصولات فولادی	۴,۴۷۷	۴۶۲
کل فولاد آلیاژی	۲۰۳	۴۶۷
کل فولاد میانی و محصولات فولادی	۱۱,۹۶۵	۴۳۱
مصنوعات فولادی و محصولات تکمیلی		
لوله و پروفیل	۳۳۶	۵۹۲
سازه‌های فلزی و قطعات آن‌ها	۱۳۱	۸۴۷
مخازن، تانکرها و ظروف ذخیره فولادی	۵۲	۱۲۶۹
میخ، پیچ، مهره و پرچ فولادی	۲۲	۶۳۶
کل مصنوعات تکمیلی فولادی	۵۶۲	۷۲۸
کل فولاد میانی، محصولات و مصنوعات فولادی	۱۲,۵۲۷	۴۴۴
کل زنجیره سنگ آهن، فروآلیاژها، فولاد و محصولات و مصنوعات فولادی	۴۳,۶۰۲	۱۹۳

تصویر شماره ۴ پیوست